

EDINOST

"EDINOST"
 izhaja po trikrat na teden v šestih izdanih ob torkih, četrkih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 8. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 80, za pol leta . . . 1.50, za vse leto . . . 3.00. Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 3 nč., Sobotno večerno izdanje v Trstu 2 nč., v Gorici 3 nč.

Oglasi se računajo po tarifa v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega ravninski vrstic. Poslana smrtnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejmejo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upraviteljsko ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so prosto pošitno.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

"V edinosti je moč!"

Razporno jabolko.

(Dopis s Kranjskega.)

Kakor da je človeku ubojeno, da ne sme živeti brez prepira. Ali svedoči to o duševnem bogatstvu, ali o revščini, naj preiskuje sleherni sam, pač pa je nastala istina, da v modernem času svet mnogo več išče prepira, nego ga je kedaj poprej. Ako se ta istina spravi v soglasje z izrekom: "Kdor mnogo govori, malo misli", misliti bi morali, da dandanašnji človek jako malo misli, ker jako mnogo govori in se — prepira.

Dá: ta slabost postala je že tako nalezljiva, da cele stranke in narodi kar iščejo — in to včasih iz same "Hetzeucht", katere beseda je menda najboljši naslov tej slabosti, ker se je porodila na Nemškem, v deželi "Streithauselnov" — kakoršno si bodi prilike novemu prepiru, prav po koledarskem predpisu sv. Matije, "ki led razbija, in če ga ne najde, ga naredi".

Taka prilika se je ponudila modernim Matijem v pravadah o uličnih napisih v Ljubljani in v Pragi. Spravo sostradano lakoto glojejo in vohajo okolo nje, kje bi se še utegnili kaj držati; in ker ni več na njej niti trohice mesa — pa drobijo kost samo.

Potem, ko je praška policija utaknila svoj "pincet" v truplo tega "vprašanja" in je tudi deželni predsednik Kranjski uležil svoj "veto", ali kakor bi rekli po domače: "eno rekel" — sagramelo je tudi med konservativnimi krogi na Kranjskem, in joj: uboga genija miru in pravice pokrivate si solzni obličji, kakor si vaške matere pokrivajo s predpasniki svoje obraze, kadar se ruvajo njih prepričljivi sinovi.

In kaj je summa summarum vseh teh ugovorov in protestov? — Slovanstva nikaril! To je tisti nesrečni pentagram, ki jim brani des prag. In da se ga isneba, bobnajo raznim podganam, da bi prišle in izgledale to glasno strašilo.

Slovanstva nikaril! Le slovanstvu ne dati veljave, potem je vse dobro.

Dotični konservativni krogi naglašajo sicer kolikor le mogoče prepričevalno, da so se vsikdar potegovali za pravico Slovencev, kjer so poslednji v manjšini, ter da so se vsikdar tožili o krivicah, ki se gode slovenskim manjšinam.

To je vse res, ali velik razloček je med samimi besedami in — dejanji.

Kako dolgo tarname že o krivicah, ki se nam gode povsodi, kamor obrnemo oči po domovini okrog, ker se v našo domovino naseljeni germanski in italijanski tujci nebeje odredi svojim poteljivim namenom: izpodrinili nas do poslednjega iz našega domovja? Ali vedno ostaje pri — govorjenji.

Ko se pa konečno hočemo postaviti na stališče svoje pravice, ko hočemo konečno vendar pokazati, da je tu zemlja sloven-

ska, da smo mi tu prvi in jedini pravni gospodarji, tedaj so se našli ljudje med nami samimi — hudo dé človeku pri tem — ki pobijajo naše zahteve in pravna dejanja, prigovarjajoč nas h krotkosti napram — krivic.

Ni treba posebno povdarjati, kam tu pes tace moli, saj so nam znani politični nazori poznanih naših "razrodnih" politikov in njih v resnici nerazsodnih trabantov: na zunanaj se nam kažejo narodnjake v dobrih navetih do svojih rojakov, v svojem srci so pa pravi mladeži, ki ne bi trenili niti z jednim samim očesom, ako se ponemčimo takoj jutri do slednjega slovenskega bosopetnika.

Das ist des Pudels Kern, gospóda, in nič drugega! Srobdno jim, naj mislijo in žele, kar hočejo, da bi le nas pustili pri miru. Mi smo si natančno načrtali pot, po kateri nam je hoditi brez ozira na ukrepe naših "visokih" kuratorjev, kajti mi se zavedamo, da smo Slovenci, in da je ta zemlja naša, slovenska zemlja; in se zavedamo, da nismo sami v Avstriji, ampak da so z nami milijoni sokravnih bratov. V tej zavesti nam je delovati ne gledé na to, ali je to po godu — tujcem ali ne. Pozicijo za pozicijo svoje lasti nam je zopet privojevatí — in v svetosti smo si, da si to svojo last zopet priborimo popolnoma.

Ali kdor ne misli z nami jednako, kdor nas odganja od boja in nas prigovarja k pohlevnosti in jednostranski pravičnosti do zatirajočih nas tujcev: ta drži s tujcem in nas zvičajno tira v njega zanjke. Zapomnite si to!

Ne zahtevajte od nas, da bi mi dajali tujcu vzgled, kako mu je biti pravičnim, s tem, da v Ljubljani napravimo dvojezično napise po vaši in njegovi volji! Na njem, kot (po krivic) močnejšem je bilo najprej pokazati se pravičnega do slabejega ter dokazati, da so Nemci sares kulture narod! Ali pa je on storil to po mestih, kjer že dolgo in dolgo biva slovenske manjšine?! Mi toraj naj sipljemo žaljivo nasprotniku na glavo?! Kaj dosežemo s tem, ako je sipljemo? Le to, da bode peklo nas, a ne njega. On bi se slej ko prej bore malo brigal za to, da napravi po drugod nam dopadljive napise, marveč triumfoval bode in se še nadalje čutil gospodarja naši zemlji. Tak je naš nasprotnik, ki si je napravil natančen načrt za potujčevanje, kakorkoli mu je mogoče prodreti.

V Ljubljani se približejo na hiše in ulice samoslovenski napisi in druga manjša mesta bodo sledila v tem oziru.

Z Ljubljano moramo začeti dokazovati svetu, da so tu slovenska tla; z Ljubljano treba začeti dokazovati, da smo dovolj dolgo dajali tujcem vzgled kulturnosti in galantnosti in da je že več kot dovolj te naše ponižnosti. Zgodovina uči nas Slovence in druga

ski častó, dobro bi bilo, da ne trošite toliko kraljevega žita mej besne kmote.

— Jaz nisem nikogar vsprojel v gosti, izimši svojega brata Šimana in sorodnika beležnika Mihajla iz Zagreba. A žito sem razdelil mej tiste kmote, katere ste vi do golega oplenili, da nimajo skorje kruha.

— Bene, bene, nasmeje se slobno Tahi; zopet me boste tožili zaradi te razbite buče, kakor ste me tožili lani, ali tudi jaz vas bom, da kradete in razsijljete kraljevo blago.

— Gospod Tahi, vzroji Grdak in stisne pesti, to je nepošteno.

— Bene, bene, odgovori mirno Tahi, mera je vrhana. Evo moje glave, ako umreva midva pod jedno streho. Pojdimo, deca, obrne se nato Ferko k svojim služabnikom, sedaj imamo važnejših opravkov. Grdak spravi ranjenca pod streho, a Tahi vtakne roko v žep in odhaja.

slovenska plemena dovolj, kam dovede prevelika popustljivost nasproti drugim plemenom, ki niti najmanje ne poznajo te čednosti. Pokažimo vendar enkrat, da ne umemo samo biti krotki in galantni, ampak tudi ostri in pogumni. Saj nas uče Nemci sami se svojim posnanim izrekom, da le pogumnemu se sme hlja sreča.

Konečno moramo dotičnim konservativnim krogom položiti na srce, da naj nikar ne iščejo vsakojakih zavijan in izgovorov s tem, da očitajo ljubljanskim narodno-naprednim krogom, češ, da ti poslednji v svojem privatnem življenju ne kažejo one narodne odločnosti, kakor pri zahtevi gledé javnih napisov.

Taka očitanja so le podrejene vrednosti. Gotovo je, da se glede na javne napise mnogo greši v zelo naprednih narodnih krogih, a to je nikakor ne govori za to, da naj pri tem tudi ostane za vedno. In ravno z osirom na to, da zasebniki mnogo greše, je temveč dolžnost občini, postaviti se na čelo s dobrim vsledom. Ako greše zasebniki, iz toga ne sledi nikakor, da mora grešiti tudi občina. Pričakovati je torej, da vsi ti krogi, ki sedaj toliko greše soper svojo narodnost, potem gotovo spremene svojo taktiko. Ko bode storjen prvi in glavni korak; ko zadobi Ljubljana v poglavitni črti slovensko lice, kakoršno jej gré; ko zadobi takorekoč javni naslov slovenskega mesta: potem izginejo same ob sebi tudi drugi nedostatki — kakor napisi firm — in izginejo madeži raz slovensko lice Ljubljane. Tega pa ni pričakovati, dokler sama občina ne stori odločilnega koraka.

Torej konservativna gospóda: ne upirajte se tej odredbi mestne občine Ljubljanske le iz tega vzroka, češ, da jej morate nasprotovati, ker sede v mestnem zboru gospodje, ki vam tudi privatno niso po volji. Tako stališče je zelo malenkostno ter kaže, da niste še dozoreli politički.

Ali naj postane vprašanje o javnih napisih — katero vprašanje se na nobeno stran ne dotika ni konservativnih ni liberalnih načel — res novo razporno jabolko?!

Politiške vesti.

Sestanek mladočeskíh poslancev vršil se je minolo nedeljo v Pragi. Sklenili so soglasno postopati s Mladočehi na Moravskem. Potem so vsprojeli resolucijo glede na razmerje mladočeske stranke do Staročehov. Razmerje ostane približno isto kakor do sedaj, kar se dostaje radikalnega in naprednega krila v mladočeski stranki, sklenili so, da se isti ne izključi od dela v stranki. Nadalje so sklenili, da se nekoliko preosnujejo glasila stranke. Ob tej točki je bilo čuti mnogo pritožeb, da marsikak mladoček list služi le posamičnim poslancem, mesto ukupni stranki.

— Petričević, reče, pojdi po Šimna.

Malo pozneje se privleče mali advokat zaspanega in brezskrbnega obraza in se nizko prikloni:

— Vaša milost, reče Šimen, ima záme posla?

— Imam, odgovori Tahi prijazno, o tem pozneje, prej mi povej, dragi Šime, kako ti je? Ali je kaj novic?

— Eh, nasmešno se Šimen in namežikne, in še ka ovih! Ali to ne gre, vaša milost, v najni navadni račun. Zato mora biti posebna plača.

— Bene, carissime, prikima Tahi, ali hočeš morda kaj na račun?

— Pa dajte, milost, iztegne Šimen roko in nagne glavo, jaz vzamem vse, kar se mi dá. — Tahiju zadržte obrvi, zenice se mu razširijo, kri mu udari v lice. In zarohni: Daj mu na račun! in namigne Petričeviću.

Slednjič so se razgovarjali o tem, kako bode postopati mladočeskí poslanec v delegacijah. Gosp. posl. Slama bode prepotoval Boano in Hercegovino, da se na svoje lastno oko prepriča o tamošnjih odnosih, o čemer bode potem govoril v delegacijah.

Dopolnilni volitvi. Mestna skupina Urfa hr na Gorenjem Avstrijskem je izvolila liberalnega kandidata Kamila Härdtla svojim deželnim poslancem. — Kmečke občine okraja Pribramskega so izvolile državnim poslancem mladočeskega kandidata Frana Königa.

Besede in dejanja. Dne 14. julija t. l. je slavilo pedagogičko društvo Gališko svoj jubilej. Pri jubilejnem zborovanju je rekel državni poslanec dr. Roszkowski: Po krvavih dogodkih z leta 1870 so trdili, da so v vojski proti Francozem ljudski učitelji pomogli Nemcem do zmage. Če je temu tako, moremo trditi z jednako pravico, da gre gališkim pedagogom glavna zasluga na tem, da so je dvignila dežela v gospodarskem in moralnem pogledu ter da se je ljudstvo naobrnilo v toliki meri, da je jelo sedaj pojmiti svoje državljanske dolžnosti ter nekoliko zanimati se za socialne in političke naloge. — Predsednik pedagogičkega društva knez Czartoryski je pozval na to zbrane učitelje, da naj — v svesti si svojih državljanskih dolžnosti — vsajajo mladino v verskem in narodnem duhu.

Krasne besede zares, besede, ki so izrazile ves naš slovenski program. Žal, le, da so te besede pri Poljaki — zgolj besede. Verski duh zahteva krščanske ljubezni, Poljakom pa velja pri njih dejanjih načelo skrajne sebičnosti; narodni duh bi zahteval, da stoje Poljaki nepromično na strani soplemennih slovenskih bratov, v resnici pa so vežejo z najhujšimi nasprotniki slovenske, torej njih lastne krvi. Taka je torej razlika med lepimi besedami kneza Czartoryskega in resničnimi dejanji ljubih Poljakov! Ali ni imel prav veliki biskup Strossmayer, ko je nedavno izrekel najostrejšo sodbo o Poljaki — da niti v dotiko ne stopi rad s kakim Poljakom!

Sokolski shod v Lvovu. Povodom deželne razstave bode v Lvovu velik sokolski shod. Nemški lici javljajo velikim veseljem in neprikrito škodoželjnostjo, da se česki "Sokoli" ne udeleže shoda, ker jih niso povabili. Ta novi dokaz poljskega separatizma mora sicer užaliti slehernega avstrijskega Slovana, ali presenetiti ne more nikogar. Saj so ravno te dni nemški srditeži v Lvovu multiplikovali Poljske neslovanstvo. Ta novi pojav poljske sebičnosti se nam pa vidi tem odurnejši, ako pomislimo, da so poljske "Sokole" povodom deželne razstave v Pragi uprav obsipali z dokazi gostoljubnosti in bratskega čustvovanja. In kako opravičujejo Poljaki ta svoj čin gole nevhvaležnosti

Šimen odskoči pisho, ali kakor bi trenil ga zgrabi Petričević odzadaj za ramena, ga vrže na obraz in mu sede na glavo, za nogo ga prime Bošnjak, onadva pa začeta z debelo namočeno vrvjo neusmiljeno mlatiti po hrbišču advokata, kateri se zvija in cvili in zasaja zobe in nohte v zemljo.

— Kako se ti zdi, Šime? nasmeje se srdito Tahi. Udarita! In vrv zazvižga.

— Ali te drži ženska v moji službi, vrabec moj na tujem smetišču? Udarita! In zopet se vsuje toča na Šimnova pleča.

— Ali poveš skrivnost? Udarita! In z vso silo zamahne služabnika petdesetih z vrvjo.

— Bo—bo—bom! zaječi advokat, milost! Tahi zamahne z roko, a služabnika pustita siromska, kateri se klečé zvija in vihanjevega obraza, krvavih oči tul kakor ranjena zver. (Dalje prih.)

PODLISTEK.

90

Kmetški upor.

Egodovinski povest šestnajstega veka.

— Spisal Argust Šenoa. Preložil I. P. Planinski. —

— Ta pes, pravi mladenič, segnal je moje konje iz hleva.

— In prav je storil, reče Grdak mirno, ker ste vi, mladi gospodič, kraljeve konje segnali iz kraljevega hleva, kateri ni vaš. Vi imate záse dovolj hlevov. Jaz sem mu dejal, naj stori tako, a vi ste udarili kraljevega služabnika, da mu curlja kri, in da ni bilo mene, bili bi ga ubili.

— Pojdi v grad, sinko, in izogibaj se teh surovih ljudi, deje jezno Tahi, potem se obrne k upravitelju: Ej vi, kakor vidim, vestno varujete, kar je kraljevega. Ali dobro bi bilo, da malo manj nalivate svoje goste s kraljevim vinom, kateri se pri vas gospo-

in brezaknosti? Čujte in zakrite si svoj obraz: ker so pred dvema leti odposlanci čeških sokolskih društev pri sokolskem shodu v Lvovu zajedno „kaketovali“ s Poljaki in Malorusi! Po takem so Čehi sgrešili grozen zločin, ker so omenjenim povodom segli brat-ski v roko onim sokravnim bratom, koje bi morali v prvi vrsti ljubiti uprav Poljaki, ker so njih sodeželani — Malorusom. Čehi so se torej zamerili Poljakom, ker ne sovražijo sodeželanov poslednjih, ker so odprli svoje bratske srce jednim in drugim. Tako daleč sega poljski fanatizem. — Če je res temu tako, kakor poročajo nemški listi, potem je vsem nepoljskim sokolskim društvom sveta dolžnost, da se izrečejo solidarnimi z Čehi. Poljaki naj le hodijo svoja neslovanska pota, a mi, ki vidimo svojo bodočnost in svojo srečo le v tesni zvezi vseh slovanskih plemen avstrijskih, jim ne smemo slediti na taka pota.

Ogerske zastave na Hrvaškem. Posl. Frank je interpeloval v hrvaškem saboru bana, zakaj so se povodom slavnosti intronizacije nadbiskupa Posilovića na nekaterih poslopih razobešile tudi ogerske zastave. Na to interpelacijo je odgovoril ban, da vkupni uradi imajo pravico razobešati tudi ogerske zastave poleg hrvaške. Ista pravica pristaja banu, ker se na ta način kažejo resnične razmere unije. — Posl. Frank ni bil zadovoljen s tem odgovorom in je ni vzel na znanje.

Poljedelskim ministrom Ogerskim bodo skoro imenovani grof Andor Pestetič.

Židovstvo v Rusiji. Iz Peterburga javljajo, da se pri oddelku za duševne zadeve ptujih veroizpovedanj skoro osnuje posebna komisija, kateri bodo nalog baviti se specialno z židovskimi verakimi vprašanji. Razni židovski listi so jako nevoljni radi te nakane ruske vlade, ker se boje, da se potem te komisije še po ostri nadzorstvo nad temi „ubogimi in nedolžnimi“ židi. Celó Mohamedanom — tako jedejo — je ruska vlada nedavno zagotovila popolno svobodo v izvrševanju svojega veroizpovedanja in le proti židom se snujejo nadzorovalne komisije. — Kako naivno se vendar delajo ta židovska gospoda! Mar menijo, da ruski vladi ni znana razlika med svojstvi židov in Mohamedanov. Načela mohamedanske vere niso čisto nič nevarna za javno in vlasti gospodarsko življenje, kar se pa o židovskih načelih ne more reči. Ruska vlada že ve, kaj dela.

Revolucijski praznik na Francoskem. Dne 14. t. m. slavili so v Parizu obletnico zgodovinsko slovečega navala na državni zapor „bastilo“ o veliki Francoski revoluciji koncem minolega stoletja (14. julija 1789). Letos se ta eminentno republičanska narodna slavnost ni vršila tako sijajno, kakor druga leta, ampak narod je dostojno spojil slavljenje revolucije s žalovanjem po umorjenem Carnotu. Zastave, grbi in sploh vsa okrašenja imela so črna pajčovljan; vopred slavnosti vršil se je dostojno in v najlepšem redu. Zvečer so bile v raznih gledaliških brezplačne predstave.

Različne vesti.

Pogreb poslanca Hellsberga je bil na Dunaju dne 14. t. m. Pogreba so se udeležili vsi sedaj na Dunaju bivajoči ministri, njim na čelu ministerski predsednik knez Windischgrätz. Bilo je pri pogrebu tudi več državnih poslancev, med katerimi grof Hohenwart.

Imenovanje. Stavbeni pristav Rudolf Machnitsch je imenovan inženirjem za državno zgradbo v Istri.

Meatni svet tržaški imel je sinoč svojo XVII. letošnjo javno sejo. Na dnevnem redu bila so zgolj gospodarska vprašanja. Poročilo o seji priobčimo v današnjem večernem izdanju. — V soboto zvečer imel je meatni svet tajno sejo, v kateri so se bavili z imenovanjem in premeščanjem raznih občinskih učiteljskih sil. Med temi so imenovani: Jakob Tence, stalnim učiteljem II. vrste na slovanski osnovni šoli v Sv. Križu; stalnima učiteljema iste vrste Josipa Piano za Prosek-Kontovelj in Marija Krait za Vrdele. Za italijanski oddelek meatne lj. šole v Barkovljah je imenovana učiteljica Marija Cella in za italijanski oddelek šole v Škednju Adele Arnerjtsch.

Za sirote pok. I. Sluge na Tatrah daroval je gosp. F. Breitehoff 1 gl.

Posvečevanje nedelj v okolici. Od kompetentne strani doznali smo, da se mali obrtniki v tržaški okolici — posebno sv. Ivan-skega okraja — jako malo obzirajo na postavne določbe o nedeljskem počitku. To obžalujemo ne le v interesu dotičnih obrtnikov samih, kateri zapadejo zasluženi denarni globi, ampak obsojamo tako brezbriznost, odnosno koristolovje posebno zato, ker je narod slovenski na glasu kot veren in lojalen narod. Kdor pa hoče zaslužiti ta dva častna pridevka, mora se pokoriti cerkvi in gosposki. „Posvečuj nedelje in praznike!“ veli cerkev in to cerkveno zapoved podpirajo razne obrtne naredbe civilnih oblastij o nedeljskem počitku. „Daj cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, ker je božjega!“ Skrbi za gnotno svojo korist, a ne pozabi svoje duše!

Hrvatska spojena po železnici z Dalmacijom. Zagrebški „Obzor“ javil je te dni, da se v kratkem prične graditi oskotična železnica Ogulin-Prijedor-Knin, koja se potem zveže s progo Knin-Split.

25letnica društva „Operala Triestina“. Minolo nedeljo slavilo je tržaško italijansko delavsko društvo 25letnico svojega obstanka. O poludne abrali so se društveniki in povabljeni gosti v gledališču Politeama k oficijelnemu praznovanju društvenega praznika. Slovesnosti se je udeležil tudi špan dr. Pitteri z raznimi levčarskimi mestnimi svetovalci, zastopana so bila razna tukajšnja lahonska društva in več rudičkarških listov od tokraj in onkraj črno-zlatih kolov. Nastopili so razni govorniki, med katerimi je žel posebno odobravanje društveni predsednik, znani Edgard Rascovič, povdarjajoč že toliko obrabljeno in storabljeno „avito kulturo“. Društvo je poklonilo Rascoviču v priznanje njegovih zaslug kip, predstavljajoč „delo“. Potem so odšli in odgodili na odru „društveno pesem“ in s tem je bila oficijelna slavnost pri kraju. Zvečer bi imela biti vrtna slavnost v gozdiču Farneto, toda ista se je odložila na nedoločen čas. Varoka tej odločitvi ne znamo; pravijo, da zaradi nestanovitnega vremena, a vreme bilo je od 9. ure dop. naprej prekrašno. Po noči je bilo sicer deževalo, in dež je nekoliko ohladil zrak, torej bi se bila mogla gospoda v gozdiču prav lepo zabavati.

Nabava žita in moke za vojsko. C. in kr. intendancija 3. vója v Gradcu nam javlja: Vojni érar nakupi po trgovskem običaju: Za skladišče žita in moke v Mariboru 5400 kvint. pšenice in 18.130 kvint. rži; nadalje za vojska preskrbovalna skladišča: v Gradcu 7000 kv. in v Celovcu 6000 kv. rži; potem ovas: za Gradec 15000 do 16400 kv.; za Maribor 13000 do 14000 kv.; za Trst 750 kv.; za Gorico 2900 kv. in za Pulj 800 kv. in konečno 8400 kv. rži, ki se ima staviti z železnico in Bruk ob Muri. Prodajne ponudbe vprejemajo se do 31. julija t. l. do 10. ure popoldne pri c. in kr. intendanciji 3. vója. Natančnejši pogoji se izvedo pri vojaških preskrbovalnih skladiščih, pri političnih okrajnih oblastih ter deželnih gospodarskih družbah v področju vója (Štajersko, Koroško, Kranjsko, Istra, Gorica in Gradiška).

Rokodelske šole v Rusiji. Rusko ministerstvo prosvete je odposlalo vodjo St. Peterburškega učiteljskega zavoda, K. Saint-Hilaire na popotovanje po Nemčiji in Avstriji, da proučuje organizacijo nedeljskega in rokodelskega šolskega pouka.

Ruska vseučilišča. Rusko ministerstvo za prosveto objavilo je nastopne podatke o obiskovanju vseučilišč v Rusiji in Finiji tekom poslednjega šolskega leta. Obiskovalo je vseučilišče v Moskvi 3888, v Kijevu 2244, v St. Peterburgu 2225, v Helsinforau 1875, v Dorpatu 1650, v Varšavi 1335, v Karkovu 1200, v Kazanu 825, v Odesi 555 in v Tomsku 405 dijakov, skupno torej 16.202 dijaka. V duhovskih akademijah v St. Peterburgu, Moskvi, Kazanu in Kijevu bilo je okolo 800 obojencev.

Samomor. 42letna Amalija Michielini, soproga bivšega meatnega užitinskega nadzornika, skočila je minolo soboto popoldne raz okno svojega stanovanja na dvorišče. Pretrgalo so jej je o padu drobje, da je obležala nesrečnica hipom mrtva. Ista žena zastrupila se je bila dne 29. junija t. l., toda tedaj jej je rešil življenje prihitelvi zdravnik od zdravniške postaje. Pokojnica bila je baje jako nervozna in je menda v momentu skrajne razburjenosti končala svoje življenje. Ostavila je dvoje nederaslih otrok. Nje soprogram bil je takó presenečen videvši mrtvo

svojo ženo, da je hotel skočiti v vodnjak na dvorišču iste hiše. Ljudje so ga komaj nekoliko pomirili.

Spiridijon Kanellopoulos, oni trgov. agent, kateri si je bil pognal iz revolverja dve krogli v prsa in jedno v desno senco, kakor smo bili sporočili v sjušnjem izdanju „Edinosti“ od minole sobote, umrl je v nedeljo popoldne v mestni bolnišnici.

Policijsko. Dne 7. t. m. ukradel je neznan tat trgovcu Stanislavu Lestici prazen sod 363 litrov vsebine in vreden 18 gl. Predvečerajšnjem našel je polic. oficijal gosp. Tiz tatu v osebi 47letnega težaka Josipa Biasioli iz Tržiča na Goriškem. Biasiola ima še druge tatvine na vesti; odpeljali so ga v zapor. — Minolo nedeljo sprla sta se v gostilni „Alla Vittoria“ pri Sv. Ivanu, ulica 8. Cilino hót. 28letni težak Karol Besek (policiji jako dobro znan umozveč) in njega 22letni vreden drug Karol Gandolfo, prvi stanujoč v ulici Pozzacchera in drugi v ulici Pozzo bianco. Gandolfo je zasolil svojemu tovarišu krepko zaučnico, na kar je Besek, globoko užaljen, pograbil kozarec ter ga treščil Gandolfu s vso silo v glavo. Poslednjemu se ni sicer udrla érepinja, pač pa je šel kozarec na kose. Okrvavljenega Gandolfa so spremili stražarji na zdravniško postajo in od todi v bolnišnico, ranilca pa so spremili na hlad. — Kolesarski učitelj Josip Egger prijavil je policiji, da mu je neznan tat ukradel omot obleke, vredne 20 gl., kateri je bil privržen na njegovem biciklu, kojega je bil ostavil v veži gostilne „Al Giardino“ v ulici Rossetti hót. 4. — Misarju Ivanu Bratisoviču, stanujočemu v ulici del Ronco hót. 6, ukradel je dne 14. t. m. popoldne neznan tat nekoliko obleke, vredne 10 gl., ki se je sušila na dvorišču isto hiše. — Minolo nedeljo utihotalpil so se neznan tatovi v stanovanju Julija Bedersana na Škorklji hót. 62 ter pograbili mnogo perila, oblačil, nekoliko denarja, sladkorja, kave itd. v skupni vrednosti nad 54 gl. Policija marljivo išče drzne tatove.

Koledar. Danes (17.): Aleš, sp.; Marcellina, dev. — Jutri (18.): Miroslav (Friderik), šk. — Polna luna. — Solnce izide ob 4. uri 32 min., zatoni ob 7. uri 32 min. — Toplota vécoraj: ob 7. uri sjuťraj 23.5 stop., ob 2 pop. 30.5 stop.

Loterijske številke. Izrebane 14. t. m.

Dunaj	58, 69, 39, 26, 20.
Gradec	27, 74, 14, 13, 63.
Temešvar	72, 60, 17, 67, 28.

Najnovejše vesti.

16. Ministerski predsednik knez Windischgrätz je danes dospel sem.

Budimpešta 16. Zastopstva raznih mest kraljevine bodo podpirala zahtevo mestnega sveta Budimpeštanskega, da se osnuje vojaška akademija z madajskim poučnim jezikom. Govori se, da se osnuje velika agitacija v ta namen, da kralj ustreže tej „narodni“ želji.

Rim 16. Francoske oblasti so saprle v Bastiji anarkista Oresta Luchois-ja, o katerem sodijo, da je provzročil napad na časnikarja Bandija v Livornu.

Rim 16. Tukajšnji politički krogi trdijo, da bode Crispi predložil kralju, takoj ko se poslednji povrne iz Monze, v potrjenje med ostalimi naredbami tudi naredbo, s katero se odpravi izjemno stanje v Siciliji.

Pariz 16. V raspravi proti Caserio-ju bodo zaslišane kot priče samo dotične osebe, ki so bile o atentatu blizu Carnota, ter dotični nožar, ki je bil v Cettu prodal bodalo Caserio-ju.

Beligrad 16. Govori se, da je minister Avakumović dal svojo ostavko, katere pa kraj ni vsprejel. Kralj je poklical bivšega ministra Nikolica k sobi v Niš. — Radikalna in liberalna stranka se baje pogajati, da skleneti kompromis za pihodnje volitve v skupščino.

Peterburg 16. Ruska vlada se trudi, da odstrani nevarnost vojske med Kitajem in Japonom. Japan se noče odreči svojemu posreduvanju, dokler se zopet ne napravi red v Koreji.

Peterburg 15. Od 8. do 14. t. m. je obolelo tukaj za kolero 875 oseb, umrlo 294. V Kronštatu je obolelo od 8. do 13. t. m. 57 oseb, umrlo jih je 15. V Varšavi obolelo od 1. do 7. t. m. 16 oseb, umrlo so 3. Od 1. do 7. t. m. je obolelo v guberniji Varšavski 33 oseb, umrlo 21, v guberniji Kielco

obolelo 119, umrlo 51; v guberniji Peterburg obolelo 26, umrlo 10 in v gub. Estlandski obolelo 7, umrlo 3 oseb. Od 24. junija do 7. t. m. je obolelo v guberniji Kovno 187 oseb, umrlo 46; od 24. do 30. junija v guberniji Plock obolelo 66 oseb, umrlo 36, od 4. do 9. t. m. v guberniji Olovec obolelo 3 osebe, umrle 2.

Carigrad 16. V poslednjih 24 urah je bilo občutiti lahen potres. Pisarne ministerstev, poškodovane po potresu, so namestili po barakah.

Lima 14. (Glavno mesto republike Peru v Ameriki). Število ustašev se množi.

Novi Jork 15. V dóbi štrajka je bilo ubitih 17 oseb. Škodo cenijo na 4 milijone dolarjev.

Trgovinski brzojavli.
Budimpešta. Pšenica za jesen 6.82—6.83, za spomlad 7.16—7.18. Korn za jul-avgust 5.05 do 5.07 Oves za jesen 6.04—6.06. Ri nova 4.95—5.15.
 Pšenica nova od 77 kil. f. 6.95—7.00, od 78 kil. f. 7.05—7.10, od 79 kil. f. 7.15—7.20, od 80 kil. f. 7.20—7.30, od 81 kil. for. 7.25—7.40.
 Ječmen 6.80—7.15; proso — — — — —
 Silne ponudbe pšenice, popraševanje srednje. V obče veliki polom pri pšenici in koruzi. Prodalo se je 20.000 met. stot. mlačno, 10 nč. ceneje. Oves tudi malo ceneje. Vreme: jako velika vročina.
Fraga. Neralinirani sladkor za julij f. 15.60 nova roba za september f. 14.57.
Savre. Kava Santos good average za juli 97.75, za november 89.—
Hamburg. Santos good average za juli 79.—, september 76.50, december 70.25, mlačno.

Dunajska borza 16. julija 1894.
 danes predčr.
 Drjavni dolg v papirju 98.45 98.35
 „ „ v srebru 98.45 98.25
 Avstrijska renta v zlatu 122.15 122.40
 „ „ v kronah 97.95 97.80
 Kreditne akcije 354.— 359.10
 London 10 let. 124.70 124.90
 Napoleoni 9.92 9.94
 100 mark 61.17 61.20
 100 italj. lir 44.85 44.55

Gostilna „All'Antico Moro“
 ulica Solitaria 12, (po domače pri „Ivračkovcu“) prodaja črna in bela vina pres vrste iz pravih in dorberških vinogradov, in sicer: domače črno po 32, belo po 36, modra frankinja po 40, črno kvaško po 40 in rišlink po 48 nč. liter. Izvrstna kuhinja. — Drži se gesla: „Rajak k rajaku“, pripravila se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

Assicurazioni generali
 v Trstu
 (društvo je ustanovljeno leta 1831.)
 To društvo je razstegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.
 Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1893. f. 54,990.003.97
 Premije za poterjati v naslednjih letih f. 29,399.787.60
 Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1893 f. 169,807.927.73
 Plačana povračila:
 a) v letu 1893 f. 9.302.328.93
 b) od začetka društva do 31. decembra 1893 f. 262,401.706.51
 Letni računi, iskaz dosedaj plačanih odškodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 688/1 v lastnej hiši. 12—12

FILIJALKA
G. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
 za trgovino in obrt v Trstu.
 Novci za vplačila.
 V vredn. papirjih na 4-dnevni odkaz 2 1/2% 30-dnevni odkaz 2%
 8- " " 3 1/2% 8-mesečni " 2 1/2%
 30- " " 3% 6- " " 2 1/2%
 Za pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avtr. velj., stopijo nove obrestne takse v krepot s dnem 4. februarja, 8. februarja in odnosno 2. marca t. l. po dotičnih objavah.
 Okrožni oddel.
 V vredn. papirjih 2% na vsako svoto.
 V napoleonih brez obresti.
 Nakaznice
 za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablons, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljana, Lino, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez strokov.
 Kupnja in prodaja
 vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24—22 pri odbitku 1% provizije.
 Predumji.
 Sprejemajo se vsakovrstna vplačila pod ugodnimi pogoji.
 Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.
 Na vrednosti obresti po pogodbi.
 Vložki v pohranu.
 Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.
 Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.
 Trst, 31. januarja 1894. 2—24